

32001R1799

L 244/12

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

14.9.2001

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 1799/2001**z 12. septembra 2001,****ktorým sa stanovuje obchodná norma pre citrusové plody**

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2200/96 z 28. októbra 1996 o spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou⁽¹⁾, naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 911/2001⁽²⁾, a najmä na jeho článok 2 (2),

keďže:

- (1) Citrusové plody sú medzi výrobkami, uvedenými v prílohe I nariadenia (ES) č. 2200/96, pre ktoré musia byť prijaté normy. Nariadenie Komisie (EHS) č. 920/89 z 10. apríla 1989 ustanovujúce normy kvality pre mrkvu, citrusové plody a stolové jablká a hrušky, meniace a dopĺňajúce nariadenie Komisie č. 58⁽³⁾, naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1619/2001⁽⁴⁾, sa veľmi často menilo a dopĺňalo a nemôže zabezpečiť dlhšie právnu jasnosť.
- (2) Sporné pravidlá sa musia preto prepracovať a nariadenie (EHS) č. 920/89 sa musí zrušiť. S týmto cieľom a v záujme zachovania poriadku na svetovom trhu bude venovaná pozornosť norme pre citrusové plody, odporúčenej Pracovnou skupinou pre štandardizáciu rýchlo sa kaziacich výrobkov a rozvoj kvality pri Hospodárskej komisii pre Európu Organizácie spojených národov (UN/ECE).
- (3) Uplatňovanie tejto normy odstráni plody nevyhovujúcej kvality z trhu, produkcia sa dostane do súladu s požiadavkami spotrebiteľa a posilnia sa obchodné vzťahy založené na spravodlivej súťaži, čo pomôže zlepšiť ziskovosť produkcie.
- (4) Normy sa uplatňujú na všetkých stupňoch obchodu. Doprava na dlhé vzdialenosti, skladovanie dlhšie ako určité obdobie a rôzne procesy, ktorými výrobok prechádza, môžu spôsobiť niektoré zmeny založené na biologickom vývine výrobkov alebo ich pomerne rýchlej skazitelnosti. Pri uplatňovaní noriem sa musí brať do úvahy aj stupeň obchodu po odoslaní. Pretože výrobky

v „Extra“ triede sa musia triediť a baliť osobitne pozorne, v tejto triede sa môže brať do úvahy iba strata čerstvosti a turgidity.

- (5) Opatrenia uvedené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Riadiaceho výboru pre čerstvé ovocie a zeleninu,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Obchodná norma sa vzťahuje na nasledujúce plodiny, ako sa uvádza v prílohe:

- sladké pomaranče patriace pod CN kód ex 0805 10,
- mandarínky (vrátane tangeríniek a satsumasov), klemetínky, wilkingsky a podobné citrusové hybridy, patriace pod CN kód 0805 20,
- citróny, patriace pod CN kód 0805 30 10.

Táto norma sa uplatňuje na všetkých stupňoch obchodu, za podmienok ustanovených v nariadení (ES) č. 2200/96.

Na stupňoch nasledujúcich po odoslaní však výrobky môžu vykazovať v závislosti na ustanoveniach normy:

- miernu stratu čerstvosti a turgidity,
- pre výrobky zaradené do inej triedy ako „Extra“ mierne poškodenia spôsobené ich vývinom a ich náchylnosťou na pokazenie.

Článok 2

Nariadenie (EHS) č. 920/89 sa týmto ruší.

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 20. deň po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev.

Uplatňuje sa od prvého dňa tretieho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nadobudlo nariadenie účinnosť.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 297, 21.11.1996, s. 1.⁽²⁾ Ú. v. ES L 129, 11.5.2001, s. 3.⁽³⁾ Ú. v. ES L 97, 11.4.1989, s. 19.⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 215, 9.8.2001, s. 3.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 12. septembra 2001

Za Komisiu
Franz FISCHLER
člen Komisie

PRÍLOHA

NORMA PRE CITRUSOVÉ PLODY

I. DEFINÍCIA VÝROBKU

Táto norma sa vzťahuje na nasledujúce plody, klasifikované ako „citrusové plody“, dodávané spotrebiteľovi v čerstvom stave, citrusové plody na priemyselné spracovanie sú z tohto vylúčené:

- citróny odrôd pestovaných z druhu *Citrus limon* (L.) Burm.f.,
- mandarínky odrôd pestovaných z druhu *Citrus reticulata* Blanco, vrátane satsumasov (*Citrus unshiu* Marcow.), klementínok (*Citrus clementina* Hort. ex Tan.), obyčajných mandarínok (*Citrus deliciosa* Ten.) a tangerínok (*Citrus tangerina* Hort. ex Tan.) pestovaných z týchto druhov a ich hybridov, ďalej nazývaných „mandarínky“,
- pomaranče odrôd pestovaných z druhu *Citrus sinensis* (L.) Osb.

II. USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA KVALITY

Účelom tejto normy je definovanie kvalitatívnych požiadaviek pre citrusové plody po ich úprave a balení.

A. Minimálne požiadavky

Vo všetkých triedach, vzhľadom na špeciálne ustanovenia pre jednotlivé triedy a povolené odchýlky, citrusové plody musia byť:

- celé,
- bez odrenín a/alebo nadmerných zacelených vonkajších rezov,
- zdravé, plody napadnuté hnilobou alebo poškodené tak, že sú nevhodné na konzum, sú vylúčené,
- čisté, prakticky bez akýchkoľvek viditeľných cudzích látok,
- prakticky bez chorôb a škodcov,
- prakticky bez poškodenia spôsobeného chorobami alebo škodcami,
- bez známok vnútorného vädnutia,
- bez poškodení spôsobených nízkou teplotou alebo mrazom,
- bez nadmernej povrchovej vlhkosti,
- bez cudzieho pachu a/alebo chuti. Citrusové plody musia byť opatrne ošetrované a musia mať dosiahnutý zodpovedajúci stupeň vývinu a zrelosti, pozornosť sa musí venovať kritériám zodpovedajúcim odrode, termínu zberu a pestovateľskej oblasti.

Vývin a stupeň zrelosti citrusových plodov musí byť taký, aby im umožnil:

- vydržať dopravu a manipuláciu a
- dostať sa v zodpovedajúcom stave na miesto určenia. Citrusové plody, dosahujúce požiadavky na zrelosť, môžu byť „odzelenené“. Toto ošetrovanie je povolené, iba ak nie sú zmenené ostatné organoleptické vlastnosti. Môže byť vykonané spôsobom predpísaným úradnou autoritou v každom členskom štáte a pod ich kontrolou.

B. Požiadavky na zrelosť

Požiadavky na zrelosť pre citrusové plody sú určené nasledujúcimi parametrami stanovenými pre každý druh takto:

1. Minimálny obsah šťavy
2. Vyfarbenie Stupeň vyfarbenia má byť taký, aby citrusové plody na mieste určenia dosiahli normálnym vývinom farbu typickú pre odrodu.

i) Citróny

- minimálne množstvo šťavy:
  - citróny Verdelli a Primofiore: 20%,
  - ostatné citróny: 25%
- vyfarbenie: musí byť typické pre odrodu. Plody so zeleným (ale nie tmavozeleným) vyfarbením sú však povolené, ak spĺňajú požiadavky na minimálne množstvo šťavy.

ii) *Mandarínky*

— – minimálne množstvo šťavy:

— mandarínky, s výnimkou klementínok: 33 %

— klementínky: 40 %

— – vyfarbenie: musí byť typické pre odrodu najmenej na jednej tretine povrchu plodu.

iii) *Pomaranče*

— – minimálne množstvo šťavy:

— Thomson Navel a Tarocco: 30 %

— Washington Navel: 33 %

— ostatné odrody: 35 %

— – vyfarbenie: musí byť typické pre odrodu. Plody s bledozeleným sfarbením sú však povolené, pokiaľ nepresahuje jednu pätinu povrchu plodu.

C. Klasifikácia

Citrusové plody sú zaradené do troch nižšie uvedených tried:

i) *„Extra“ trieda*

Citrusové plody v tejto triede musia byť vynikajúcej kvality. Tvar, stupeň vývinu a vyfarbenie musia byť typické pre odrodu a/alebo obchodný typ.

Musia byť bez chýb, s výnimkou veľmi malých povrchových chýb, pokiaľ neovplyvňujú celkový vzhľad plodov, kvalitu, trvanlivosť a obchodnú úpravu v obale.

ii) *I. trieda*

Citrusové plody v tejto triede musia byť dobrej kvality. Musia mať typické znaky odrody a/alebo obchodného typu.

Nasledujúce malé chyby sa však môžu povoliť, pokiaľ neovplyvňujú celkový vzhľad plodov, kvalitu, trvanlivosť a obchodnú úpravu v obale:

— – malé chyby tvaru,

— – malé chyby vo vyfarbení,

— – malé chyby pokožky, spôsobené pri raste plodu, ako je striebriosť, sieťovitost' – hrdzavost', atď.,

— – malé zacelené poranenia spôsobené mechanickým poškodením, ako je poškodenie ľadovcom, odreniny, poškodenie pri manipulácii, atď.

iii) *II. trieda*

Táto trieda obsahuje citrusové plody, ktoré nespĺňajú požiadavky na zaradenie vyšších tried, ale spĺňajú minimálne požiadavky uvedené vyššie.

Nasledujúce chyby môžu byť povolené, pokiaľ si citrusové plody zachovávajú svoje základné znaky kvality, trvanlivosti a obchodnej úpravy:

— chyby tvaru,

— chyby vo vyfarbení,

— zhrubnutá kôra,

— chyby pokožky spôsobené pri raste plodu, ako je striebriosť, sieťovitost' – hrdzavost', atď.,

— zacelené poranenia spôsobené mechanickým poškodením, ako je poškodenie ľadovcom, odreniny, poškodenie pri manipulácii, atď.,

— zacelené povrchové zmeny pokožky,

— malé a čiastočné oddeľovanie perikarpu, ak ide o pomaranče (čo je povolené pre mandarínky).

III. USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA VEĽKOSTI

Veľkosť je určená podľa najväčšieho priemeru v stredovej časti plodu.

A. Minimálna veľkosť

Plody menšie, ako je nasledujúca minimálna veľkosť, sú vylúčené:

Citróny:	45 mm
Mandarínky, s výnimkou klementínok:	45 mm
Klementínky:	35 mm
Pomaranče:	53 mm

B. Veľkostná stupnica

Veľkostná stupnica je takáto:

Pomaranče		Citróny		Mandarínky	
Veľkosť	Priemer (mm)	Veľkosť	Priemer (mm)	Veľkosť	Priemer (mm)
0	92 - 110	0	79 - 90	1-XXX	78 a viac
1	87 - 100	1	72 - 83	1 - XX	67 - 78
2	84 - 96	2	68 - 78	1 - X	63 - 74
3	81 - 92	3	63 - 72	2	58 - 69
4	77 - 88	4	58 - 67	3	54 - 64
5	73 - 84	5	53 - 62	4	50 - 60
6	70 - 80	6	48 - 57	5	46 - 56
7	67 - 76	7	45 - 52	6 (!)	43 - 52
8	64 - 73			7	41 - 48
9	62 - 70			8	39 - 46
10	60 - 68			9	37 - 44
11	58 - 66			10	35 - 42
12	56 - 63				
13	53 - 60				

(!) Záležitosť uplatňovaného množstva.

C. Jednotnosť

Jednotná veľkosť sa dosiahne pomocou vyššie uvedenej veľkostnej stupnice s výnimkou nasledujúcich prípadov:

- i) Pre ukladané plody v pravidelných vrstvách v obale maximálny rozdiel medzi najmenším a najväčším plodom nesmie presiahnuť nasledujúce hodnoty:

	Veľkostná skupina	Najväčší rozdiel medzi plodmi v jednom obale (mm)
Citróny	0 - 7	7
Mandarínky	1 - 4 5 - 6 7 - 10	8 7
Pomaranče	0 - 2 3 - 6 7 - 13	9 7

- ii) Pre plody, ktoré nie sú ukladané do obalu vo vrstvách a plody v samostatných spotrebiteľských obaloch s presným počtom plodov v obale rozdiel medzi najmenším a najväčším plodom v jednom obale nesmie presiahnuť rozmedzie príslušnej veľkostnej skupiny vo veľkostnej stupnici.
- iii) Pre plody voľne nasýpané vo veľkých obaloch a pre plody v samostatných spotrebiteľských obaloch, balených na hmotnosť, rozdiel medzi najmenším a najväčším plodom v jednej dávke alebo obale nesmie presiahnuť rozmedzie získané združením troch po sebe nasledujúcich veľkostných skupín vo veľkostnej stupnici.

IV. USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA ODCHÝLOK

Odchýlky z hľadiska kvality a veľkosti môžu byť povolené v každom obale pre plody, ktoré nespĺňajú požiadavky pre uvedenú triedu.

A. Odchýlka od kvality

i) „Extra“ trieda

5 % z počtu alebo hmotnosti citrusových plodov, ktoré nespĺňajú požiadavky tejto triedy, ale spĺňajú požiadavky I. triedy, alebo, výnimočne, spadajúce pod povolenú odchýlku tejto triedy.

ii) I. trieda

10 % z počtu alebo hmotnosti citrusových plodov, ktoré nespĺňajú požiadavky tejto triedy, ale spĺňajú požiadavky II. triedy, alebo, výnimočne, spadajúce pod povolenú odchýlku tejto triedy.

iii) II. trieda

10 % z počtu alebo hmotnosti citrusových plodov, ktoré nespĺňajú požiadavky tejto triedy ani minimálne požiadavky, okrem plodov napadnutých hnilobou, výraznými odreninami alebo inak poškodených a tak nevhodných na konzumáciu. V rámci tejto odchýlky je povolených najviac 5 % plodov s malými povrchovými nezacelenými poškodeniami, zaschnutých rezov alebo mäkkých a zvädnutých plodov.

B. Odchýlka od veľkosti

Vo všetkých triedach a všetkých obchodných úpravách: povolených je 10 % z počtu alebo hmotnosti citrusových plodov, vyhovujúcich veľkosti bezprostredne nad a/alebo pod tú (alebo tých, v prípade kombinácie troch rôznych veľkostí), ktorá je uvedená na obale.

V každom prípade odchýlka 10 % platí len pre plody, ktoré nie sú menšie ako nasledujúce hodnoty:

Citróny:	43 mm
Mandarinky, s výnimkou klementínok:	43 mm
Klementínky:	34 mm
Pomaranče:	50 mm

V. USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA OBCHODNEJ ÚPRAVY

A. Jednotnosť

Obsah každého obalu musí byť jednotný a obsahovať iba citrusové plody rovnakého pôvodu, odrody alebo obchodného typu, kvality a veľkosti, a oceňuje sa aj rovnaký stupeň zrelosti a vývinu.

Navyše, pre „Extra“ triedu sa vyžaduje jednotnosť vo vyfarbení.

Viditeľná časť obsahu obalu musí reprezentovať celý obsah.

B. Balenie

Citrusové plody musia byť balené tak, aby boli dostatočne chránené.

Materiály použité vo vnútri obalu musia byť nové, čisté a musia mať takú kvalitu, aby sa zabránilo akémukoľvek vonkajšiemu alebo vnútornému poškodeniu plodiny. Používanie materiálov, najmä papiera a pečiatok, na ktorých sú uvedené obchodné špecifikácie, je povolené za predpokladu, že potlač alebo označovanie sa vykoná použitím nejedovateého atramentu alebo lepidla.

Ak sú plody balené jednotlivo, musí sa použiť papier, ktorý je tenký, nový a bez zápachu ⁽¹⁾.

Použitie akejkoľvek látky, ktorá môže mať za následok zmenu prirodzených vlastností citrusových plodov, osobitne ich chute a vône ⁽¹⁾, je zakázané.

Obaly musia byť bez akýchkoľvek viditeľných cudzích látok. Avšak obchodná úprava s krátkymi (nie drevnatými) konárkami s niekoľkými zelenými listami, priliehajúcimi k plodu, je povolená.

⁽¹⁾ Použitie ochranných prípravkov alebo akýchkoľvek iných chemických látok schopných zanechať cudzí pach na pokožke plodov je povolený, iba ak je zhodný s nariadeniami dovozných krajín.

C. Obchodná úprava

Citrusové plody môžu byť v obchodnej úprave:

- a) ukladané v rovnomerných vrstvách v obale;
- b) neukladané vo vrstvách v obale alebo voľne nasypané vo veľkých obaloch. Táto obchodná úprava je povolená iba v I. a II. triede;
- c) v samostatných spotrebiteľských obaloch o hmotnosti menšej ako 5 kg, balených buď:
  - podľa počtu plodov, alebo
  - podľa čistej hmotnosti obalu.

VI. USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA OZNAČOVANIA

Na každom obale musia byť uvedené na jednej a rovnakej strane čitateľne a nezmazateľne, viditeľne, zvonku tieto údaje:

A. Identifikácia

Baliareň a/alebo odosielateľ: meno a adresa alebo úradne vydaná alebo uznaná kódová značka. Avšak v prípade, že sa používa kódová značka, odkaz na „baliareň a/alebo odosielateľ (alebo zodpovedajúca skratka)“ musí byť uvedený v tesnej blízkosti tejto kódovej značky.

B. Názov plodiny

- názov druhu, ak plodina nie je zvonka viditeľná, okrem mandarínok, pre ktoré je názov druhu alebo odrody (ak sa dá uviesť) povinné uvádzať,
- názov odrody, pre pomaranče,
- názov typu:
  - pre citróny: označenie „Verdelli“, prípadne „Primofiore“,
  - pre klementínky označenie: „Klementínky, bez kôstok“, „Klementínky“ (1až10 kôstok), „Klementínky s kôstkami“ (viac ako 10 kôstok), podľa toho, čo je vhodné.

C. Pôvod plodiny

- Krajina pôvodu a, dobrovoľne, oblasť pestovania alebo národný, krajový, alebo miestny názov oblasti.

D. Obchodné údaje

- Trieda.
- Veľkostná skupina pre plody upravené v súlade s veľkostnou stupnicou alebo vrchný a spodný hraničný veľkostný stupeň, ak ide o tri po sebe nasledujúce veľkosti veľkostnej stupnice.
- Veľkostná skupina a počet plodov, ak ide o plody ukladané vo vrstvách v obale.
- Prípadne uviesť ochranné prostriedky alebo chemické látky, ktoré boli použité, ak je takéto použitie v súlade s pravidlami spoločenstva.

E. Úradná kontrolná značka (dobrovoľne).
